

Algemene gegevens

Tabel 1. Autorisatie tabel

Rol	Naam	Functie	Paraaf akkoord
Procedure-eigenaar	Helger Tielke	Manager Operations RZB	
	Robert Hageman	Manager Operations DUV	
Autorisatie eindverantwoordelijke(n)	Jan Maarten van der Steen	Manager SHEQ en Laboratory	
Toetsers	Patrick Vanrolleghem	Safety Coördinator	

Tabel 2. Versiebeheer

Versie	Datum	Naam	Aard van de wijziging
8	27-2-2017	R. Hetterschijt	Controle
9	13-3-2017	R. Hetterschijt	Aanvulling Productie verwerkt
10	14-11-2017	P. Vanrolleghem	Actualisatie en nieuwe huisstijl

1. Doel

Het voorkomen van incidenten tijdens het uitvoeren van hijswerkzaamheden

2. Toepassingsgebied

Deze instructie is van toepassing op de AVR medewerkers van:

☒ AVR Rozenburg	☒ Overslagstation Binckhorstlaan
☒ AVR Duiven	☒ Overslagstation Utrecht
☒ Contractors	☒ Overslagstation Keilehaven
☐ Klik hier als u tekst wilt invoeren.	☒ Overslagstation Brielselaan

3. Definities en afkortingen

Tabel 3. Definities en afkortingen

Definitie / afkorting	Verklaring
Beheerder	Persoon of bedrijf die verantwoordelijk is voor de naleving van wet- en regelgeving, veiligheids- en keuringseisen van arbeidsmiddelen
Gebruiker	Persoon die gebruik maakt van het arbeidsmiddel
Opdrachtgever	Lijnverantwoordelijke AVR-functionaris

4. Werkwijze

Nr.	Activiteitnaam	Werkwijze
Inhoudsopgave		
4.1	Inleiding	
4.2	Gevaren	
4.3	Beveiligingen	
4.4	Stationaire hijs- en hefwerktuigen	
4.5	Mobiele hijskranen	
4.6	Keuren van hijskranen	
4.7	Inspecteren en keuren van hijsgereedschappen	
4.8	Inzet van hijsmiddelen	
4.9	Gebruik van handtakels	
4.10	Gebruik van touw	
4.11	Gebruik bovenloopkraan voor hijswerkzaamheden	
4.12	Beslissingstabel voor het opstellen van een hijsplan	
4.1	Inleiding	
<p>Hijswerktuigen, hijsgereedschappen en hijskranen kunnen gevaren opleveren voor de omgeving en personen waarin deze worden gebruikt en/of zijn opgesteld. Het gaat daarbij om de omvang van de last, het bereik, eventuele obstakels op de hijsplek en stabiliteit van de opstelling. Ook al voldoen de bovengenoemde arbeidsmiddelen aan de gestelde veiligheidseisen, dan nog kunnen door verkeerd aanslaan van de last, het geven van verkeerde aanwijzingen, verkeerd gebruik en/of door onvoldoende draagkrachtige ondergrond tijdens het uitvoeren van hijswerkzaamheden incidenten plaatsvinden.</p> <p>Daarom moeten niet alleen gekeurde hijsmiddelen en gereedschappen worden ingezet, maar dient ook de wijze van aanslaan van de last, de ondergrond voor het opstellen van een mobiele hijskraan, hijsstelling of bevestigingspunt geschikt zijn. Daarnaast moeten ook de juiste aanwijzingen tijdens het hijsen worden gegeven.</p>		

Nr.	Activiteitnaam	Werkwijze
4.2	Gevaren	
		<p>Enkele voorbeelden van gevaren die zich tijdens het uitvoeren van hijswerkzaamheden voor kunnen doen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het bezwijken van het bevestigingspunt en/of hijswerktuig. • Het bezwijken van het hijsmiddel door ondeskundig gebruik. • Het bezwijken van het hijsmiddel door onvoldoende onderhoud. • Het kantelen van de hijskraan door onvoldoende draagkrachtige ondergrond. • Verkeerde communicatie. <p>Hijsen over personen is verboden. Het is ook verboden om te hijsen over niet beschermde werkplekken. Dit betekent dat er goed gekeken moet worden als er over dakconstructies gehesen wordt. Deze dienen sterk genoeg te zijn om een vallende last op te vangen. Een oplossing kan zijn om tijdens het hijsen dat deel van de lastroute kortstondig te laten ontruimen of op het dak extra voorzieningen aan te brengen in de vorm van beschermingsschoten en verstevigingsconstructies. Dit om te voorkomen dat vallende lasten door zwakke dakconstructies persoonlijk letsel kunnen aanbrengen.</p> <p>Hijsroutes dienen daarom altijd afgezet te worden.</p>
4.3	Beveiligingen	
		<p>Hijswerktuigen en hijskranen behoren voorzien te zijn van een maximale lastmomentbeveiliging. Het is verboden om een lastmomentbeveiliging buiten gebruik te stellen en/of een zwaardere last te hijsen dan op het hijswerktuig of gewaarmerkte hijsstapel van de hijskraan staat aangegeven.</p>

Nr	Activiteitnaam	Werkwijze
4.4	Stationaire hijs- en hefwerktuigen	
		<p>Binnen AVR zijn tal van hijs- en hefwerktuigen aanwezig die een onderdeel uitmaken van de diverse installaties. Dit zijn bijv. de bunker-, container-, portaal-, bovenloopkranen etc.</p> <p>De bediening van alle kranen en andere stationaire hefmiddelen mag alleen plaatsvinden door daarvoor opgeleide medewerkers. (b.v. in het bezit van het kraandrijvers diploma). Uitzondering hierop zijn de medewerkers van productie in Duiven die on the job getraind zijn in huisvuilkranen.</p> <p>Het vastmaken van te hijsen lasten dient plaats te vinden door medewerkers die minimaal in het bezit zijn van het certificaat VVL (Veilig Verplaatsen van Lasten).</p> <p>Deze opleidingseisen gelden ook voor aannemers en ingehuurd personeel.</p>

4.5	Mobiele hijskranen
<p>Hijswerkzaamheden met mobiele hijskranen zijn verbonden met de nodige risico's. Daarom mogen bij AVR alleen mobiele hijskranen worden ingezet van bedrijven, die aangesloten zijn bij de VVT (Vereniging Verticaal Transport).</p> <p>In voorkomende gevallen kan AVR eisen, dat voor het inhuren van mobiele hijskranen de opdrachtnemer gebruik dient te maken van het kraanverhuurbedrijf waarmee AVR een raamovereenkomst heeft afgesloten.</p> <p>Voor het uitvoeren van risicovolle hijswerkzaamheden dient een hijsplan te worden opgesteld. Voor het opstellen van een hijsplan wordt verwezen naar paragraaf 4.9 "Beslissingstabel voor het opstellen van een Hijsplan".</p> <p>Bij het gebruik van mobiele hijskranen gelden de volgende veiligheidsregels:</p> <ul style="list-style-type: none">• Machinisten van mobiele hijskranen, dienen in het bezit te zijn van een, door de Stichting Toezicht Certificatie Verticaal Transport uitgegeven, certificaat vakbekwaamheid.• Mobiele kranen dienen voorzien te zijn van een lastmomentbeveiliging.• Er mogen geen hijswerkzaamheden worden uitgevoerd vanaf windkracht 7 (15 m/s). Of lager indien de hijsstabel van de kraan dat vereist e.e.a. ter beoordeling van de kraanmachinist.• Indien de last dit vereist moeten stuurlijnen worden gebruikt om de last onder controle te houden.• Communicatie met de kraanmachinist, dient plaats te vinden via portofoons of hand- en armseinen.• Hand- en armseinen moeten worden gegeven zoals beschreven in bijlage XIB behorend bij artikel 8.26.• Tijdens hijswerkzaamheden mag slechts één persoon aanwijzingen geven aan de kraanmachinist.• Het hijsgebied dient te worden afgezet met rood wit afzetlint.• Je mag nooit binnen het draaibereik van een kraan lopen.	
4.6	Keuren van hijskranen
<p>Alleen gekeurde hijskranen mogen op het terrein worden ingezet. In het kraanboek dienen de uitgevoerde inspecties en keuringsdatums te zijn vermeld. Dit geldt ook voor multifunctionele machines zoals hei- en/of grondverzetmachines. Het kraanboek dient ter inzage op de werkplek aanwezig te zijn. Voor wettelijke regelgeving met betrekking tot het keuren van arbeidsmiddelen (inclusief hijskranen) wordt verwezen naar Arbobesluit artikel 7.4a.</p>	
4.7	Inspecteren en keuren van hijsgereedschappen
<p>Hijsgereedschappen zoals kettingtakels, staaldraadtakels (tirfort), pullift takels, stropen, kettingwerk e.d. dienen jaarlijks door een deskundige functionaris of firma te worden geïnspecteerd. Voor wettelijke regelgeving met betrekking tot het inspecteren en keuren van hijsgereedschappen wordt verwezen naar Arbobesluit artikel 7.20. De keuringsdatum moet op het hijsgereedschap zijn vermeld.</p>	

Nr.	Activiteitnaam	Werkwijze
4.8	Inzet van hijsmiddelen	<p>Voor het hijsen van een last dienen de juiste hijsmiddelen gekozen te worden. Dit wordt veelal bepaald door de omvang en samenstelling van de hijslast. De hierna genoemde hijsmiddelen worden veelal toegepast.</p> <p><u>Heffen met heftruck</u> Hiervoor heeft de heftruck een nieuw 'CE-certificaat van overeenstemming' nodig, moet er een aangepaste gebruiksaanwijzing met hijstabel zijn en moet de heftruck met hijsarm/jib als samenstel gekeurd worden. Boven een hijscapaciteit van 1000 kg/40.000Nm moet de heftruck tevens voorzien zijn van een inrichting tegen kantelen, bijvoorbeeld een lastmomentbegrenzing.</p> <p><u>Hijskettingen</u> Op hijskettingen kunnen na langdurig gebruik vergaande slijtageplekken zitten zonder dat de slijtage direct zichtbaar is. Op de plaats waar de schalmen elkaar raken is het metaal dan weggesleten.</p> <p><u>Staalstropen</u> Staalstropen verliezen aan sterkte door knikken, breuknesten, gebroken draden, verminderde diameter, slechte splitsen, gescheurde of verbogen persklemmen en roestvorming. Stropen moet wel een kenmerk hebben met een verwijzing naar de CE en werklast, inclusief een verwijzing door een uniek registratienummer naar een certificaat van Overeenstemming en de gebruiksaanwijzing.</p> <p>Een keuringsplaatje van staalstropen is niet genormaliseerd. Voor kettingwerk grade 8 (zie hieronder) is wel volgens de norm 818 voorgeschreven dat dit een 8-hoekig plaatje moet zijn.</p> <p><u>Hijsbanden</u> Hijsbanden zijn meestal gemaakt van kunststofvezels of met kunststof beklede staaldraden. Hijsbanden zijn gevoelig voor inscheuren, om dit te voorkomen moet gebruik gemaakt te worden van hoekbescherming. Hijsbanden verliezen snel sterkte door slijtageplekken. Tevens zijn hijsbanden gevoelig voor chemische aantasting.</p> <p><u>Tangen en klemmen</u></p>

Tangen en klemmen mogen alleen gebruikt worden op materialen die de klemkracht kunnen verdragen. Let op slijtageplekken. Bij versleten of vervormde bekken moeten tangen en klemmen afgekeurd en vervangen worden.

Het is verboden om ketelklemmen met schroefspindel te gebruiken voor het uitvoeren van hijswerkzaamheden.

Hefmagneten

Hefmagneten zijn alleen geschikt voor het hijsen van ijzeren lasten.

Hefmagneten mogen alleen toegepast worden, wanneer er maatregelen zijn genomen om te voorkomen dat personen gevaar lopen getroffen te worden door, van de hefmagneet, vallende last of delen daarvan.

Hijshaken

Hijshaken mogen niet zwaarder belast worden dan de aangegeven belasting. Een hijshaak moet voorzien zijn van een beveiligingspal.

Werkbakken en transporthouders

Verplaatsen van personen in werkbakken in combinatie met een (mobiele)hijskraan en / of vorkheftruck dient te worden uitgevoerd conform Arbobeleidsregel artikel 7.23d. (Zie ook procedure 50.016 Werken op hoogte en/of diepte én arbocatalogus VVT (Vereniging Vertikaal Transport; zie hoofdstuk 10).

Gasflessen mogen alleen gehesen worden in een geschikte transporthouder, zoals een voor hijsen ingerichte en gekeurde gasflessenkooi. De gasflessen dienen verticaal te staan en goed vastgezet te worden, mogen niet aangesloten zijn, tijdens het hijsen moet de beschermkap terug op het reduceerventiel gezet worden en de gasflessen dienen altijd gesloten te zijn.

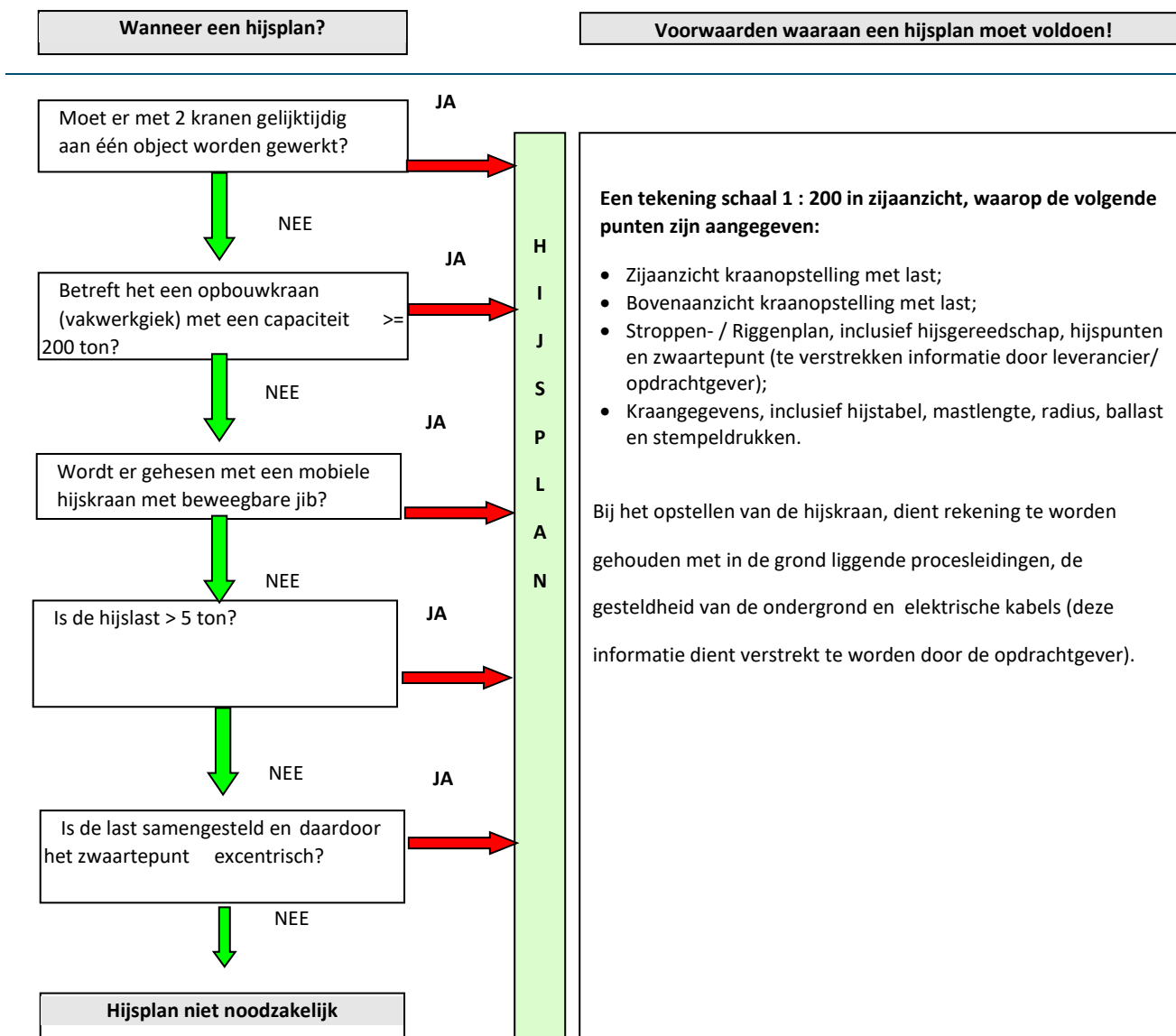
Een transporthouder dient altijd gekeurd te zijn.

Nr.	Activiteitnaam	Werkwijze
4.9	Gebruik handtakels	
<p>Voor het hijsen van een last dienen de juiste hijsmiddelen gekozen te worden. Dit wordt veelal bepaald door de omvang en samenstelling van de hijslast. De hierna genoemde hijsmiddelen worden veelal toegepast.</p> <p>Op bordessen en leuningën mag alleen gehesen worden met hijs hulpmiddelen (handtakels) om lasten te verplaatsen die <u>maximaal 50 kg wegen</u>. De handtakels dienen jaarlijks gekeurd te zijn en het hijsgebied dient afgeschermd te worden, waardoor persoonlijk letsel wordt uitgesloten bij vallende lasten.</p>		
		
<p>Het is niet toegestaan een takel te bevestigen aan procesleidingen, cv-leidingen, gasleidingen en dergelijke.</p> <p>Bevestiging aan een steiger is alleen toegestaan met toestemming van de steigerbouwer én SHEQ AVR.</p> <p>Voor gebruik dient er van de takel en het touw altijd een visuele inspectie te gebeuren. Mocht de takel of touw niet in orde worden bevonden (bv. beschadigingen, niet gekeurde takel, schades, geen juiste bevestiging aan de leuning) zal deze niet gebruikt mogen worden en dient deze direct uit het operationele gebied verwijderd te worden.</p>		

Nr.	Activiteitnaam	Werkwijze
4.10	Gebruik van touw voor hijswerkzaamheden	
<p>Gebruik van touw mag alleen gebruikt worden <u>als andere hijsmiddelen ongeschikt zijn</u>.</p> <p>Wees bewust dat voorbereiding van hijswerkzaamheden het gebruik van het hijsen met touw zoveel als mogelijk uitgesloten wordt. En hier alternatieve hijsmiddelen gebruikt worden.</p> <p>Medewerkers dienen handschoenen te dragen.</p> <p>Er zijn nogal wat nadelen wat betreft het gebruiken van touw:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vocht kan touw laten verrotten - Zonlicht, droogte, vuil en chemicaliën tasten touw aan - Roestdeeltjes zijn scherp en kunnen touw beschadigen <p>Touw mag gebruikt worden om hijslasten te 'begeleiden'.</p>		

Nr.	Activiteitnaam	Werkwijze
4.11	Gebruik bovenloopkraan voor hijswerkzaamheden	<p>Een bovenloopkraan is geen mobiele kraan, torenkraan of funderingsmachine en daarmee hoeft de periodieke keuring geen TCVT-keuring te zijn, maar dient wel jaarlijks gekeurd te worden. De bedienaar dient in het bezit te zijn van een VVL en dient voldoende opgeleid te zijn en instructie te hebben gehad volgens de gebruiksaanwijzing van de bovenloopkraan.</p> <p>Een bovenloopkraan met een capaciteit >2 ton moet een kraanboek hebben.</p>

4.12 Beslissingstabel voor het opstellen van een hijsplan

- Het opgestelde hijsplan dient de goedkeuring te hebben van de opdrachtgever!
- Voor laad- en loswerkzaamheden met een autolaadkraan of bunkerkraan is het opstellen van een hijsplan niet noodzakelijk

5. Overige gegevens

Archivering

Tabel 4. Archiveren van documenten

Naam document	Functie beheerder	Bewaarplaats	Bewaartijd (maanden)

Gerelateerde documenten

50.001 Werkvergunningen

50.016 Werken op hoogte of in diepte

Referenties / Verwijzingen

- OHSAS18001
- ISO14001
- ISO9001
- NEN 1010
- NEN 3140
- Arbowet
- Warenwetbesluit
- Arbobesluit
- Machinerichtlijn 42/2006/EG
- Arbo-Informatieblad Hijs- en Hefmiddelen
- Veiligheidseisen conform VCA*/VCA**